

૪૦૩૩

**SHORT SENTENCES
ENGLISH AND GUJARATI.**

—
WITH A
GLOSSARY OF
USEFUL WORDS
For the use of Schools
AND
Private Families.

—
TENTH EDITION.
—

BOMBAY.

PRINTED AT RANINA'S UNION PRESS.

—
1889.
—

એક આનો-One anna.

રૂચના.

આ નાહાની ચોપડીમાં સમાવેલાં વાઙ્ચોમાં નવું કંઈ નથી. અગાઉ જુદે જુદે રૂપે છપાયેલાં વાઙ્ચો-માંથી, તેમાં મુખ્ય કરી, “ગ્રીનસ સેન્ટેસીસ” માંથી આ વાઙ્ચો, પોતાનાં ધરનાં ખાલકોના ખાનગી અભ્યાસ માટે નીવડી કાઢાડવામાં આપ્યાં હતાં, ને ગયાં એ ચાર વરસ થયાં એ વાઙ્ચોની લખેલી નકલે, આ ચોપડી છપાવી પ્રગટ કરનારનાં કુટુંબમાં કેટલેક દરજે પોતાનો કાયદેમંદ ઉપયોગ દેખાડવાથી, જે ખીજા કપ્પીલાઓ તેનો લાભ લેવા ઈછતા હોય તેમનામાં પણ તેનો ફેલાવો કરવાની ધારણાથી તેને આ આકારમાં છપાવી કાઢાડવાને વાજખી વીચારવામાં આવ્યું છે. છપાવતી વખતે એમાં જે કંઈ ફેરફાર કરવામાં આવ્યો છે તે એજ છે કે કેટલાંક સહેલાં વાઙ્ચો લખી કાઢાડી તેને પેહેલ વેહેલાં મુક્યાં છે, ને ત્યાર પછે અહડતાં અહડતાં ગોઠવ્યાં છે, જેથી

શીરૂઆતથી અભ્યાસ કરનારને કેટલેક દરજ્જે સારી
સેહેલાઈ જણાશે, એવી ઉમેદ રાખવામાં આવેછે.

એ ઉપગંત એ વાક્યોને છેડે, એકાદ બે મીત્રોની
બલામણુ ઉપરથી, કુટુંબ કખીલાએ, માં અને સંસાર
વહેવારમાં વપરાતા કેટલાક ઉપયોગી ઈંગ્રેજી શબ્દોના
એક ન્હાનો જોવા સંચલ તેમના ગુજરાતી અર્થ સાથ
દાખલ કરી આ નાનકડી ચોપડીના ઉપયોગમાં
કંઈક દરજ્જે વધારો કર્યોછે.

મુંબઈ તા. ૧૦ મી આગસ્ટ ૧૮૭૨.

નહા. રૂ. રા.

— ૦ —

આ નાહાની ચોપડીની ખાજી આવૃત્તિમાં કંઈ
સેજસાજ જે વધારો કર્યોછે તે એ છે કે વાક્યોને
છેડે કેટલીક ઈંગ્રેજી કેહેવતો, તેમના અંધ બેસતા
ગુજરાતી અર્થો સાથ દાખલ કરીછે તથા ચીડી પ-
ત્રી લખવાના એકાદ બે નાહાના જોવા નમુના વગેરે
હુમેશીને એ ચોપડીના ઉપયોગમાં વધારો કર્યોછે.

મુંબઈ તા. ૧૫ મી એપ્રિલ ૧૮૭૩.

નહા. રૂ. રા.

SHORT SENTENCES
ENGLISH & GUJARATI

He cries,
તે રડેછે.

His house,
તેનું ઘર.

Birds fly,
પક્ષીઓ ઉડેછે.

Poor cow,
ગરીબ ગાય.

Bad boy,
ખરાબ છોકરો.

I know,
હું જાણું છું.

Good girl,
સારી છોકરી.

I want,
મને જોઈએછે.

I spoke,
હું બોલ્યો.

He wants,
તેને જોઈએછે.

He went,
તે ગયો.

You go,
તમે જાઓ.

We go,   **He goes,**
 હમે જઈએછ,   તે જાયેછે.

We do,   **He runs,**
 હમે કરીએછ   તે દોડેછે.

My ox,   **He sees,**
 માહારો બળદ.   તે જુએછે.

My book,   **I see,**
 માહારી ચોપડી.   હું જોઈછું.

He speaks,   **My name,**
 તે બોલેછે.   મહારું નામ.

He talks,   **He swims,**
 તે વાત કરેછે.   તે તરેછે.

Dark room,   **God knows,**
 અંધારો ઝોરડો.   ખુદા જાણેછે.

Who comes? Racehorse,
 કોણ આવેછે?   સરતનો વોડો.

Good news,   **Old man,**
 સારી   ખબર.   ધરડો   માણસ.

Who says?   **Young girl,**
 કોણ   કહેછે?   જવાન   છોકરી.

I say,   **Yes sir,**
 હું   કહુંછું.   હા   સાહેબ.

Red colour,   **Good food,**
 રતો   રંગ.   સારો   ખોરાક.

Blue cloth,   **He gives,**
 આસમાની   કપડું.   તે   આપેછે.

Hot water,   **He reads,**
 ગરમ   પાણી.   તે   વાંચેછે.

Bad blood,   **Who jumps?**
 ખરાબ   લોહી.   કોણ   કુદેછે?

Small eyes,   **I took,**
 નાહાનો   આંખો.   મેં   લીધું.

Sit right, બરાબર બેસો.
 Go back, પાછા જાઓ.
 Go soon, જલદી જાઓ.
 Go up, ઉપર જાઓ.
 Go down, નીચે જાઓ.
 Go in, અંદર જાઓ.
 Go out, બાહર જાઓ.
 Come to-mor-row, કાલે આવજો.
 Come near, પાસે આવો.
 Come in, અંદર આવો.
 Fear God, યોદ્ધાથી ડરો.
 Be silent, ચુપ રહો.
 Draw lines, લીટી ડોરો.
 Send him, તેને મોકલો.
 Do so, એમ કરો.
 Ask him, તેને પુછો.

Say so, એમ કહો.

Call him, તેને બોલાવો.

Come back, પાછા આવો.

Come soon, જલદી આવો.

Take care, સંભાલ રાખો.

Look out, બાહાર જુઓ.

Bring up, ઉપર લાવો.

Take away, લઈ જાઓ.

Stop him, તેને ઉભા રાખો.

Give him, તેને આપો.

Tell him, તેને કહો.

Run fast, જલદી દોડો.

Go home, ઘેર જાઓ.

Speak clear-ly, ખરાખર બોલો.

Get up, ઉભા થાઓ.

Stand up, ઉભા થાવો.

Look here, અહીંનાં જુઓ.

Eat it, તે ખાવો.

Drink it, તે પીઓ.

Give back, પાછું આપો.

Read it, તે વાંચો.

Put down, નીચે મુકો.

Be quick, વેહેલાં થાવો.

Make haste, ઉતાવળ કરો.

Catch him, તેને પકડો.

Beat him, તેને મારો.

Cut it, તે કાપો.

Use it, તે વાપરો.

Be quiet, ચુપ થાવો.

Walk fast, જલદી ચાલો.

Go there, ત્યાં જાઓ.

Make tea, ચા બનાવો.

'Go to school, નિશાળે જાઓ.
 Call the sepoy, શીપાઇને તેડો.
 Clean it well, બરાબર સાફ કરજો.
 Wash your face, તમારું મોઢોડું ધુવો.
 It is dirty, તે મેલું છે.
 Bring some water, થોડું પાણી લાવો.
 Mend my pen, માહારી કાનમ ઘડો.
 Shut the door, બારણું બંધ કરો.
 It is rain-ing, વરસાદ આવેછે.
 Where is it? તે કાંદાં છે?
 It is dead, તે મુત્યેલું છે.
 Birds have wings, પક્ષીઓને પાંખો હોયછે.
 Men have arms, માણસોને હાથ હોયછે.
 Wait a little, જરા સપ્પર કરો.
 Who was here? અહિયાં કોણ આવ્યું હતું?
 The dog barks, કુત્રો બસેછે.
 The cock crows, કુકડો વાસેછે.
 The bee hums, મધમાખ ગુંગું કરેછે.
 Take your choice, તમારે ગમે તે લવો.
 He is up-stairs, તે માળ ઉપર છે.

Do not laugh, હથો ના.

You came late, તમે મોડા આવ્યા.

Is he gone? તે ગયા કે?

It is broken, તે બાગેલું છે.

Learn your lesson, તમારો પાઠ કરો.

If you please, જેમ તમારી મરજી.

You are lazy, તમે આળસુ છો.

He turned pale, તે ક્ષિપ્ત પડી ગયો.

Pick it up, તે ઊઘડી લેવા.

It is ripe, તે પાકું છે.

Who are you? તમે કોણ છો?

Who is he? તે કોણ છે?

Bring my break-fast, માહારો નાસતો લાવો.

Light the lamp, દીવો કરો.

Who is there? તાંહાં કોણ છે?

Say that again, ફરીથી બોલો.

Comb your hair, તમારા બાલ હોરો.

He is dressing, તે કપડાં પહેરે છે.

He fell down, તે પડી ગયો.

Was he hurt? તેને કંઈ વાગ્યું કે?

I am sleepy, મને ઊંઘ આવેછે.

Raise your hands, તમારા હાથ ઊંચકો.

Take this note, આ ચિઠ્ઠી લઈ જાઓ.

Hold it fast, તે મજબુત પકડજો.

Who told you? તમને કોણે કહ્યું?

How comes it? એમ કેમ થાય?

At this rate, એ હસાશે.

Does it rain? વરસાદ આવેછે કે?

Is it rain-ing? શું વરસાદ આવેછે?

It rains fast, જલ્દી વરસાદ આવેછે.

Do not forget, ભુલશો નહિ.

Open this letter, આ કાગળ ઉઘેડો.

I love him, હું તેને ચાહું છું.

I like it, તે મને ગમેછે.

Who began it? પેહલ કોણે શીધી?

Who broke it? તે કોણે ભાંગ્યું?

Who did it? તે કોણે શીધું?

I must go, મારે જવું જોઈએ.

Go and in-quire, જઈને તપાસ કરો.

I want a pen, મને એક કલમ જોઈએ.

Go down a little, જરા નીચે જસો.
 Empty this bottle, આ બાટલી ખાલી કરો.
 Has he dined ? તે જમ્યો કે ?
 I am present, હું હાજર છું.
 He is absent, તે ગેરહાજર છે.
 You are a fool, તમે બેવકૂફ છો.
 Boil the rice, ઘાંબા બાફો.
 Hate no man, કોઈને બિકારશો ના.
 He is chained, તેને બેંડી થાકી છે.
 Do not lie, જુઠું બોલો ના.
 Where is he ? તે કાહાં છે.
 He is here, તે અહિયાં છે.
 Snuff the candle, ચુલ કાતરો.
 Bring my shoes, મારા જોડા લાવો.
 Who lives there ? તાંહાં કોણ રહે છે ?
 Empty this box, આ પેટી ખાલી કરો.
 Bring my clothes, મારાં કપડાં લાવો.
 How are you ? તમે કેમ છો ?
 Is he well ? તે સારી પેઠે છે કે ?
 He is sick, તે આબરી છે.

He is un-well, તેના જીવને ગમતું નથી.

She lost it, તેણીએ તે ગુમાવ્યું.

Look for it, તે શોધી કાઢાડા.

Is it found? તે જડ્યું કે?

Who found it? કોણને જડ્યું?

I found it, મને જડ્યું.

I am sorry, હું દલગીર છું.

I am glad, હું ખુશી છું.

Sing a song, એક ગીત ગાઓ.

Ring the bell, ધાંટ વગાડા.

Silk is soft, રેશમ નરમ હોયછે.

Iron is hard, લોહિડું કઠણ હોયછે.

Gold is yellow, સોનું પીલું હોયછે.

Silver is white, રૂપું રાફેદ હોયછે.

It is hot, તે ગરમ છે.

Let it cool, તેને થંડું પડવા દેવા.

I feel cold, મને તાહાડ વાગેછે.

You slept well, તમે ખુબ જાગ્યા કાહાડી.

Honey is sweet, મધ મિઠું હોયછે.

I know him, હું તેને ઓળખું છું.

He is blind, તે આંધળો છે.

She is deaf, તે બેહુરી છે.

He is dumb, તે મુગો છે.

Bring a chair. ખુરસી લાવો.

Open your books, તમારી ચોપડીઓ ઉઘાડો.

Read your lesson, તમારો પાઠ વાંચો.

Are you deaf? તમે બેહુરો છો કે?

Did you understand? તમને સમજ પડી કે?

Not at all, મુદ્દજ નહીં.

Go straight home, પાધરા ઘેર જાઓ.

He is poor, તે ગરીબ છે.

Tell the truth, સાચું બોલો.

You are right, તમે અરો છો.

He is wrong, તે ઓટો છે.

Sweep this place, આ જગો વાળો.

Are you engaged? તમે કામમાં છો કે?

May I enter હું અંરદ આજી કે?

Yes, you may, હા, આવો.

Don't crowd so, એટલા ખિચોખિચ બેસતા નહ,

Don't be long, વાર નહી લાગે હો.

Don't strike him, તેને મારે ના.

Wake him up, તેને જાગાડો.

What's the time ? કેટલા વાગ્યા ?

What's your number ? તમે કેટરમા છો ?

I will en-quire, હું ખબર કાઢાડસ.

Do you hear ? તમે સાંભળો છો કે ?

Who is it ? તે કોણ છે ?

Address this letter, આ કાગલપર સરનામું કરો.

Call the cook, ખબરચીને બોલાવો.

Are you hurt ? તમને વાગ્યું કે ?

Come to tea, આ પીવા આવો.

Defame no one, કોઈની નાણેરા કરશે ના.

What did he say ? તેણે શું કહ્યું ?

He said no-thing, તેણે કંઈ કહ્યું નહી.

What are you doing ? તમે શું કરો છો ?

Mind your own business, તમે તમારું કામ કરો.

I am in haste, મને ઉતાવળ છે.

You may go then, ત્યારે ગમે તો તમે જાઓ.

Look at his face, તેનાં મોઢેડાં તરફ જુઓ.

Never tell a lie, કદી જુઠું બોલશો ના.

I will ask him, હું તેને પુછીસ.

What o'clock is it? કેટલા વાગ્યા ?

It is nine o'clock, નવ વાગ્યા છે.

Is there leave to-day? આજે રજા છે કે ?

There is leave to day, આજે રજા છે.

Why? What is to-day? શાની? આજે શું છે ?

Don't you know that? શું તે તમે જાણતા નથી?

It is Sun-day to-day, આજે રવીવાર છે.

Where is he gone ? તે ગયોછે કાંહાં ?

He is gone to Poona, તે પુણે ગયોછે.

When will he return? તે પાછો ક્યારે આવશે?

Do you rise early? તમે વહેલા ઉઠોછો કે ?

Where are you from ? તમે ક્યાંથી આવ્યા ?

What do you want ? તમને શું જોઈએ છે ?

I want a watch, મને ઘડિયાલ જોઈએછ.

Will you buy it? તમે તે ખરીદ કરશો કે ?

Read the first lesson, પહેલા પાઠ વાંચો.

You made a mistake. તમે એક ચુક કીધી.

You read very bad, તમે બહુ ખરાબ વાંચ્યું.

They set out together, તેઓ સાથે નિકળ્યા.

I have just come, હું હવડાંજ આપ્યો.

How old are you? તમારી ઉંમર કેટલી છે?

What is your age? તમારી ઉંમર શું?

Write this for me, મારે વાસ્તે આ લખો.

Do you learn English? તમે ઈંગ્લેશ શીખો છો?

You are very rude, તમે ઘણા બેઅદબ છો.

Has it gone ten? દસ થઈ ગયા છે?

Where have you been? તમે ક્યાં ગયા હતા?

Don't talk too much, ઓટલી બધી વાત ના કરો.

Get the carriage ready, ગાડી તૈયાર કરાવો.

Are you at leisure? તમને ફરસુદ છે કે?

Go to the market, બજારમાં જાવો.

Buy me a slate, મારે વાસ્તે એક સ્લેટ લાવજો.

Is any one there? કોઈ છે કે?

It will rain to-day, આજે વરસાદ આવશે.

He is very active, તે ઘણો આક્રમક છે.

I am very hungry, મને ખૂબ બહુ લાગી છે.

The sky is clear, આકાશ ખોલ્યું છે.

What are you eat-ing? તમે શું ખાઓ છો?

Don't go there again, ફરીથી ત્યાં જતા ના.

Don't wait for me, મારી વાટ જોવા ના.
 It is fair to-day, આજે આકાશ ખુલ્યું છે.
 I am very sleepy, મને હુંગ બહુ આવેછે.
 Is your knife sharp? તમારી છરી ચાલેછે કે?
 When did this happen? એ બનાવ ક્યારે બન્યો?
 What is your name? તમારું નામ શું?
 Why was he punished? તેને સજા શા માટે થઈ?
 He was well punished, તેને અછી સજા થઈ.
 This paper is damp, આ કાગલ હવાયલું છે.
 Cool the water well, પાણી સારી પેઠે થંડું પાડજો.
 They are dead a-sleep, તેઓ બર હુંગમાં છે.
 He has five children, તેને પાંચ છોકરાં છે.
 It will easily break, તે જલદી બાગી જશે.
 Put on your turban, તમારી પાગડી પહેરો.
 What is your in-come? તમારી આવક કેટલીછે?
 I feel very cold, મને તાહાડ બહુ વાગેછે.
 What year is this? આ કયું વરસ?
 What month is this? આ કયો મહિનો?
 That will never do, એ તો કદી ચાલે નહીં.
 Do you take snuff? તમે તપકીર સુંધોછો કે?

He is my friend, તે મારે મિત્ર છે.

Are you going out? તમે બહાર જાઓ છો કે?

They come from China, તેઓ ચીનથી આવે છે.

They are very strong, તેઓ ઘણા મજબૂત છે.

What do they cost? તેઓની શી કિંમત મિલે છે?

Pour a little ink, થોડીક રાહી નાખો.

Do not spill it, ધોળતા ના.

It is running over, તે ઝડકાઈ જાય છે.

How did it begin? તે શીરૂ કેમ થયું?

He is always late, તે હમેશાં મોડો આવે છે.

The clock has stopped, ઘડીયાલ બંધ પડ્યું છે.

Have they all come? તેઓ બધા આવ્યા કે?

It is getting late, મોડું થાય છે.

My shoe is torn, માહરો જોડો કાઢી ગયો છે.

He saw me first, તેણે મને પહેલાં જોયો.

We live in India, આપણે હિંદુસ્તાનમાં વસ્યે છે.

Calcutta is far off, કલકત્તા ઘણું દુર છે.

Make room for me, માહરે વાસ્તે જગા કરો.

He is a prisoner, તે એક કેદી છે.

Do you take wine? તમે દારૂ પીઓ છો કે?

He is often drunk, તે વારંવાર ઢીંચે છાકટો થાય છે.

He trades in cotton, તે રૂનો વેપાર કરે છે.

It is not a cow, તે કંઈ ગાય નથી.

What is it then? ત્યારે તે શું છે?

It is an ass, તે તો ગધેડું છે.

Keep the child quiet, તે બચ્ચાંને મુગું રાખો.

Get the box up, તે પેટી ઉપર લાવો.

What is in it? તેની અંદર શું છે?

I am not rich, હું દોલતમંદ નથી.

Let us go home, ચાલો આપણે ઘેર જઈએ.

Do this for me, માઈ આટલું કામ કરો.

I will help you, હું તમને મદદ કરીશ.

Whose is the book? તે ચોપડી કોણની છે?

Rain water is fresh, વરસાદનું પાણી મિઠું હોય છે.

Give me the ruler, મને પેલી આંકણી આપો.

What made it fall? તે શાથી પડ્યું?

Whose book is this? આ કોણની ચોપડી છે?

It is Rastamji's, તે રસ્તામજીની છે.

He is very careless, તે ઘણો બેદરકાર છે.

Are the boys come? છોકરાઓ આવ્યા છે કે?

When will he come? તે ક્યારે આવશે ?

At halfpast nine, સાહાડે નવ વાગે.

Bring my new coat, મારો નવો ડગલો લાવો.

Bring some cold water, થોડુંક થંડું પાણી લાવો.

Call at my house, મારે ઘેર આવજો.

What did he die of? તે રાથી મરી ગયો ?

He died by cholera, તે કોલેરાથી મરી ગયો.

Have you no strength? તમારામાં બેર નથી કે ?

What a strange thing! કેવું અજાણ્યું જેવું છે ?

Are you the oldest? સહથી મોટા તમે છો કે ?

Get this place swept, આ જગા વળાવો.

Copy this for me, મારે સાર આવી નકલ કરો.

There is no room hear, અહીં જગા નથી.

You must do it, તમને તે કરવું પડશે.

Where has he been? તે કાંહાં ગયો છે ?

I have lost my pen, મેં મારી કલમ ગુમાવી.

Where did you lose it? તમે તે કાંહાં ગુમાવી ?

Can't you find it? તે જડતી નથી કે ?

Where did he find it? તેને તે કાંહાંથી જડી ?

Where was it found? તે જડી કાંદાંથી ?

The roads are very bad, રસ્તા ઘણા ખરાબ છે.

The roads are very dusty, રસ્તે ધુળ ઘણી છે.

Where did you learn? તમે કાંદાં શિખ્યા ?

He has gone back again, તે પાછો ગયો છે.

How is he getting on? તેનું કામ કેમ ચાલે છે?

I will be sure to come, હું ખામુખા આવીશ.

Did you see the fire? તમે આગ જોઈ કે ?

I shall stay at home, હું તો ઘેર રહીશ.

I shall be home early, હું વહેલો ઘેર આવીશ.

There is no ink in it, તેમાં તો શાહીજ નથી.

What is he crying about? તે શા સાર રડે છે?

Who is most in fault? વધારે વાંક કોણનો છે?

I will speak to him, હું તેને કહીશ.

When did you dine? તમે ક્યારે જમ્યા ?

What is your object? તમારી મતલબ શી છે?

Where did you see him? તમે તેને કાંદાં મળ્યા ?

He met me on the road, તે મને રસ્તામાં મળ્યો.

Have you taken your tea? તમે ચા પીધી કે?

He is a merchant, તે એક વેપારી છે.

What is the matter? એ શું છે?

Where did you buy it? તમે તે ક્યાંથી ખરીદ્યું?

It is very dear, I think, મને તો ખૂબ મોઢું લાગે છે

What does he ask for it? તે એનું શું માગે છે?

You have been cheated, તમે ડગાઈ આપ્યા.

It is quite a bargain. એ તો ઘણું સસ્તું છે.

This is all a trick, એ સઘળો ડગાઈ છે.

He is a very wise man, તે ધણો ડાહ્યો માણસ છે

He is an orphan boy, તે માઆપ વગરનો છોકરો છે.

It is made of glass, તે કાંચનું બનાવેલું છે.

He dines at one o'clock, તે એક વાગે જમે છે.

Don't be confused, ધભરાતા ના.

He is confused, તે ધભરાયો છે.

Don't confuse him, તેને ધભરાવતા ના.

Don't interrupt him, તેને અચકાવતા ના.

Step here for a moment, જરા અહીં આવો.

I got up at gun-fire, હું તોપ પડતે ઉઠ્યો.

Don't fail to do it, તે કસ્યા વગર રહેતા ના હો.

When will he be tried? તેના બેનશાક ક્યારે થશે?

Is he confined to bed? શું તે આટલે પડ્યો છે?

Have you enclosed it? તમે તે ખીડી કે ?
 Are you all ready? તમે સઘલા તૈયાર છો કે ?
 I don't think so, મને એમ નથી લાગતું.
 What do you call it? એનું નામ શું છે ?
 You are in light, તમે મને અંધાઈ પાડો છો.
 What are you in need of? તમારે શું જોયે છે ?
 He is a needy man, તે તો ગરબદ છે.
 Where does he live? તે કાંહાં રહે છે ?
 How is it cooked? તે કેમ રંધાય છે ?
 He is still ill, તે હજી માંદો છે.
 Is he very ill? શું તે ઘણો માંદો છે ?
 What is the matter with him? તેને શું થયું છે ?
 Is he getting better? તેને ફેર પડવા માંડ્યો છે કે ?
 Feel my pulse, મારી નાડ જુઓ.
 I staid very late, હું ઘણીવાર બેઠો.
 Hand me that book, મને પેત્રી ચોપડી આપો.
 What is your advice? તમારી સલાહ શું છે ?
 He wears a long beard, તેની દાહાડી મોટી છે.
 Answer my qestion,
 મારા સવાલનો જવાબ આપો.

Can you speak English ?
તમને ઈંગ્રેજી બોલતાં આવડે છે ?

Wake me very early,
મને ઘણો સકારેથી ઉઠાડજો.
Who brought this news ?

આ અગર કોણ લાવ્યું ?
Your watch goes well,
તમારું ઘડિયાલ સારું ચાલે છે.

Have you no paper ?
તમારી પાસે કાગલ નથી છે ?
Who broke the ink-stand ?

અડિયો કોણે બાંભ્યો ?
Take which-ever you like,
તમને જે ગમે તે લેવો.

Think before you answer,
વિચાર કરીને પછી જવાબ આપો.
Where are your books ?

તમારી ચોપડીઓ ક્યાં છે ?
What is your father ?
તમારો બાપ શી ધંધો કરે છે ?

I am older than Sorabji,
 હું સોરાબજી કરતાં મોટો છું.
 You had better ask him,
 તમે એને પુછી જુઓ તો ઠીક.
 Was he up all night?
 તેને આખી રાત ઉઘાડે કીધા કે?
 Would you like a drive?
 ગાડીમાં બેસીને ફરવા ચાલશે?
 He promised to come,
 તેણે આવવાને કબજા કર્યું છે.
 Where did you hear it?
 તમે તે કાંદાં સાંભળ્યું?
 Make me a cup of tea,
 મારે સારૂ ચાનું એક પ્યાલું બનાવો.
 I know him very well,
 હું તેને સારી પેઠે ઓળખું છું.
 Have you any money?
 તમારી પાસે કંઈ પૈસા છે કે?
 Shall I get it for you?
 હું તમારે વાસ્તે તે લઈ આઉં?

Have you sent for him ?

તમે તેને તેડાવ્યોછે કે ?

How many boys are present ?

કેટલાક છોકરા હાજર છે ?

There is no oil in the lamp,

બતીમાં તેલ નથી.

What do you mean to do now ?

હવે તમે કરવા શું માંગો છો ?

Just as you please,

જેમ તમારી મરજી હોય તેમ.

You will find this very useful,

આ તમને બહુ કામ લાગશે.

He has amassed great wealth,

તેણે ઘણી દોલત એકઠી કરીધી છે.

Does this book belong to you ?

આ ચોપડી તમારી છે કે ?

He knows better than you,

તે તમારાં કરતાં વધારે જાણે છે.

Are you the owner of this house ?

આ ઘરના માલિક તમે છો કે ?

Do you know this man ?

આ માણસને તમે ઓળખો છો ?

Take a chair and sit down,

ખુરશી લઈને બેસો.

Bricks are made of clay,

ઈંતરડી મટાડીની બને છે.

The medicine had no effect,

તે ઓસડથી કંઈ ફેર પડ્યો નહીં.

This wall is twenty feet high,

આ દિવાલ વીસ ફુટ ઊંચી છે.

Let us now return home,

ચાલો હવે આપણે ઘેર જઈએ.

Which is the road to Mahim ?

માહિમ જવાનો રસ્તો કયો ?

How long shall you remain there ?

તમે તાંહાં કાંહાંવેર રહેશો ?

Enclose my letter in yours,

મારું કાગળ તમારાં કાગળમાં બિડો.

Do you hear what I say ?

હું શું કહું છું તે તમે સાંભળો છો કે ?

What is the day of the month ?

આજ કેતરમી તારીખ થઈ ?

What is the day of the week ?

આજ શો વાર થયો ?

When is he to come back ?

તે પાછો ક્યારે આવવાનો છે ?

He will be back in a few days,

તે થોડા દહાડામાં પાછો આવશે.

Try and improve your hand-writing,

મહેનત લઈને તમારા અક્ષર વાળો (સુધારો).

If you are coming, come at once,

જો તમારે આવવું હોય તો વહેલા આવો.

Shut the door after you,

બારણું બંધ કરતા જાઓ.

He was turned out of the school,

તેને નિરાળમાંથી કાઢાડી મુક્યો હતો.

The ink is all dried up,

સાહી સમલી સુકાઈ ગઈ છે.

What is the matter with that boy ?

બેલા છોકરાને શું થયું છે ?

Come whenever it suits you,

જારે ગમે તારે આવજો.

Will the evening suit you?

વારં આજે સાંજનાં તમારાથી બનશે કે ?

Any time will suit me,

મારે સમજી વખત સરખો છે.

Tell him I wish to see him,

તેને કહેજો કે મને મળે.

When shall I find him at home?

મને તે ઘરમાં ક્યારે મળશે ?

You are wanted up there,

તમને ઉપર બોલાવે છે.

What does he want me for?

તે મને શું કામ બોલાવે છે ?

Step over and ask him,

જરા જઈને તેને પુછી આવોતી.

I cannot use this pen,

આ કલમે મારાથી લખાતું નથી.

Bore a hole in the door,

બારણામાં એક વેદ પાડો.

Do not go without me,

મને લીધા વગર જશો ના.

Give me some more rice,

મને થોડા ખીબા ચાવલ મુકો.

This news will make him very sorry,

આ ખબરથી તે ધણો દુઃખગીર થશે.

It is not easy to make him afraid,

તેને ખીવડાવવો સહેલ નથી.

Your talking will make me blunder,

તમે વાત કરાવીને મને ખૂલ પડાવશો.

She carries the child on her hip,

છોકરાને તે પોતાની કેડે લઈને જાય છે.

When are we to go to the new house?

આપણે નવાં ઘરમાં ક્યારે જઈશું?

He has got an appointment there,

તેને ત્યાં એક આકરી મલી છે.

It has gone ten this long while,

દસ કેહારના વાગી ગયા.

We are shivering with cold,

હમે તાલાડથી ધુલુએ છેએ.

The cold weather set in earlier this year,
 ઝાણ તાહાડ વેહેલી પડી.

Bombay is a very dear place to live in,
 મુંબઈમાં રહેતાં ખરચ ઘણાં થાયછે.

I have known him many years,
 ઘણાં વરસ થયાં હું ઐને ઝાળખુંકું.

I have known him from his infancy,
 હું ઐને નાહાતપણથી ઝાળખુંકું.

Where did you make his acquaintance?
 તમારે ઐની સાથે કાંહાંથી ઝાળખાણ થઈ?

He is a very agreeable companion,
 તે ઘણા મનમેજાની દોસ્ત છે.

He has a large circle of acquaintance,
 તેને ઘણું ડેકાણું ઝાળખાણ છે.

Has he sent you at invitation?

તેણે તમને તેડું કીધુંછે કે?

I shall be home before twelve o'clock,
 હું તો બાર વાગ્યા અગાઉ ઘેર આવીશ.

He always promises but never comes,
 તે હમેશાં કેહેછે પણ કદી આવતો નથી.

Several holidays this year fall on Sunday,
 જ્યોત્સુ ધણાખરા તેહેવાર રવીવારે આવેછે.

All his efforts were of no avail,
 તેની સઘળી મેહનત ફેકટ ગઈ.

Your writing is rather too small,
 તમે જરા ઝાણું બહુ લખાડો.

This is a very unsuitable time,
 આ તો ઘણો કઠંગો વખત છે.

I wonder where Pestonji has gone,
 ફોણ જાણે પેસ્તનજી ક્યાં ગયેછે.

He fell from the third story,
 તે ત્રીજે માળથી પડ્યો.

Is it a three-story house?

શું તે ત્રણ માળનું ઘર છે?

I am sure I don't know,

ફોણ જાણે, મને માલુમ નથી.

What have you agreed to give him?

તમે એને શું આપવાનું પડ્યું છે?

Don't call each other nick names,

એક બીજાની બીજા ના પાડો.

He procured me this appointment,

તેણે મને આ ચાકરી અપાવી.

I wonder how old this house is,

આ ઘર કેણુ જાણે કેટલું જૂનું હશે.

I will go as soon as the rain is over,

વરસાદ રહ્યા કે હું જઈશ.

The sooner you do it the better,

જેમ તમે જલદી કરો તેમ સારું.

What did he want with you ?

તેને તમારું શું કામ હતું ?

Will he be tried in Surat ?

તેના ધનિસાફ સુરતમાં થશે કે શું ?

He is a very obliging person,

તે ધણા ભલા આદમી છે.

He lives in great style,

તે તે મોટા દમામથી રહે છે.

This is not a fair sample,

આ કંઈ સારું નમુનો નથી.

Show me a specimen of your writing,

મને તમારા દસખત બતાવો.

I kept my bed for three days,

હું ત્રણ દહાડા સુધી આટલે રહ્યો.

It was not my fault I assure you,

હું અરેઅરે કહું છું કે એમાં કંઈ માહરો વાંક નથી.

They will hardly find room,

તેમને જગા બાગ્યે મળે.

The rains have now fairly set in,

હવે એમાશું અરેઅરે બેઠું.

You need not speak so loud,

તમારે આટલું મોટેથી બોલવાનું કંઈ કામ નથી.

If you really need it you can take it,

તમારે એની અરેઅરી જરૂર હોય તો લઈ જાઓ.

A friend in need is a friend indeed,

દુઃખનો સાથી તેજ અરે મિત્ર.

Were you ever at Surat?

તમે કદી સુરત ગયાં છો કે ?

Have you never been there?

તમે કોઈ દહાડો ત્યાં નથી ગયા ?

I do not know what it means,

મને એનો અર્થ માલુમ નથી.

Does he get any better?

તેને કંઈ ફેર પડવા માડ્યો કે ?

I feel pain in my side,

માહરી કુખમાં દરદ થાય છે.

I feel very angry with you.

મને તમારી ઉપર બહુ ગુસ્સો છુટે છે.

These mangoes are very ripe,

આ કેરીઓ બહુ પાકેલી છે.

Are they too ripe?

શું તે છેક પાકી ગઈ છે કે !

What did you do all day?

આખો દહાડો શું કર્યા કીધું ?

What were you doing all day ?

આખો દહાડો શું કરતા હતા ?

Where did you go yesterday?

કાલે તમે કાંઈ ગયા હતા ?

I went to see Cowasij,

હું કાવરાજને મળવા ગયો હતો.

Did any one come to see you yesterday?

તમને કાલે કોઈ મળવા આવ્યું હતું કે ?

What did you pay for that book?

તે ચોપડીનું તમે શું આપ્યું ?

Wind up your watch,

તમારાં ઘડીઆલને ટુંચી આપો.

We shall have a half holiday,

આગળને અર્ધા દહાડાની રજા મળશે.

School will break up at one o'clock,

એક વાગતે નિરાળ અંધ થશે.

At what time were you there?

તમે તાંહાં ક્યારે ગયા હતા ?

At about half past five,

આસરે સાડે પાંચ વાગતે.

What street do you live in?

તમે કયા મોહિત્વામાં રહેછો ?

How do you get your living?

તમારું યુજ્જરાન કેમ ચાલેછે ?

I shall be busy all day tomorrow,
કાલે મને આખો દહાડો કામ છે.

I intend to go to-day,
આજે મારે જવાનો ધરાદો છે.

I make very free with you,
હું તમારી સાથે કંઈ જુદાઈ રાખતો નથી.

Where did you go last night?
રાત્રે તમે કાંહાં ગયા હતા ?

What takes you to Poona?
તમે પુણે શા સારે જાઓ છો ?

Do you expect to get a prize?
તમને ખનામ મલવાની આશા છે કે ?

Have any of you ever been there?
તમારામાંથી કોઈ તાંહાં જઈ આવ્યું છે કે !

Explain this to Dinshaw,
દીનશાને આ સમજાવો.

Have you any thing to say to me?
તમારે મને કંઈ કહેવું છે કે ?

What have you to say to me?

તમારે મને શું કહેવાનું છે ?

Who gave you leave to do that?

તમને કોણે કહ્યું કે તે કરજો ?

Will there be room enough?

જગો જોઈએ તેટલી યથે કે ?

What can I get you to eat?

તમારે સારૂં ખાવાનું શું લાગે ?

What is that boy selling?

પેલા છોકરો શું વેચે છે ?

How is it to be helped?

એનો ઉપાય શી રીતે કરવો ?

How came you to do it?

તમારે તે કેમ કરવું પડ્યું ?

He had better pay his debts,

તે પોતાનું કરજ ફિતારે તો સારું.

It is a debt of very old standing,

એ દેવું તો ઘણાં દહાડાનું છે.

He was on the point of death,

તે છેક મરવા તક થયો હતો.

What doctor attends him?

કયા ઘડઠરની તે દવા કરેછે?

What medicine does he give him?

તે તેને શું દવા આપેછે?

Where are you going to reside?

તમે કાંહાં રહેવા જાઓ?

I shall never forget your kindness,

હું તમારી મહેરબાની કદી નહીં વિસરશ.

Allow me to go with you,

તમારી સાથે મને આવવા દો.

Do you observe any defect in this?

તમને એમાં કાંઈ ખામી દેખાયછે?

Is there an index to this book?

આ ચોપડીનું સાંકળું છે કે?

He said so in my presence,

તેણે મારાં દેખતાં એમ કહ્યું.

What is the weight of this stone?

આ પરથર કેટલો ભારી હશે ?

It will be of no use to petition,

અરજી કીધાથી કંઈ વળવાનું નહીં.

You do not look well this morning,

આજ તમારો ચેહેરો કંઈ ઠીક લાગતો નથી.

I have a very bad head-ache,

મારું માથું બહુ દુખે છે.

I went to his house but did not find him,

at home, હું તેને ઘેર ગયો હતો પણ તે મળ્યો નહીં.

It is not certain yet that we shall go at

all, હજી નક્કી નથી કે આપણે જઈશું.

Is he going to remain there or will he

return? શું તે તાંદાંજ રહેવાનો છે કે પાછો આવશે?

I have been acquainted with him these 20

years, વીસ વરસ થયાં મારે તેની સાથે ઓળખાણ છે.

What were the guns fired for this

morning? આજે સહવારે તોયો શાન્તી પડી?

Empty vessels sound most,

અધુરો ઘડો છલકાય ઘણો — (અથવા)

ખાલી વાસણ ખખડે ઘણાં.

Little learning is a dangerous thing,
અલ્પ જ્ઞાન તે અતી હાન.

If you give an inch he will take an ell,
આંગલી આપતાં પોંદેંચિ માંગે.

Good mind good find,
આપ બલા તો જગ બલા.

All are well if self be well.
આપ સુખી તો જગ સુખી.

All that glitters is not gold,
ઉજલું એટલું દુધ નહી—(અથવા)
કાલા એટલા બુતના સાવા નહીં.

To kill two birds with one stone,
એક પંથે આર દો કાઠ.

As you sow, so shall you reap,
કરણી તેવી પાર ઉતરણી—(અથવા)
વાવશે તેવું આપશે.

He that works shall eat,
કરે આકરી તો આપ ભાખરી.

No pains, no gains,
કષ્ટ વિના ફળ નહીં.

Him laud whose bread you eat,
જેની ઘડીએ દળિયે તેનાં ગીત ગાઇએ.

A bad workman quarrels with his tools,
નાચવું નહીં તે આંગણું વાંકું.

Roses have thorns,
ગાંમ ત્યાં વેડવાડા હોય.

Set a thief to catch a thief,
ચોરનાં પગલાં ચોરજ બાજો.

While there is life there is hope,
જ્યતઃ સાસ ત્યજગ આસ — (અથવા)
સાસ તાંહાંજગ સોસ.

Many men many minds,
જન મોહડે જન વાત.

Like for like and Nan for Nicholas,
જેવાં બાઈનાં મોસાલાં તેવાં બેહેનનાં ગીત.

In Rome I am a Roman,
જેવો દેશ તેવો વેરા.

Great show and empty pockets,
*ભરમ ભારી અને ખીસા ખાલી — (અથવા)
ઢમ ઢોલ ને માહે પોલ.

Talk of the devil and his imp appears,

તમાગ આવરદ મોટા છે.

He is caught in his own trap,

તેનાજ તાંટયા તેનાજ ગલામાં.

He is a green-eyed monster,

તેની આંખમાં સનીશ્વર છે.

Many hands make light work,

સાત પાંચની લાકડી ને એકનો બોજ.

Strike the iron while it is hot,

ઘવ આવે તારે સોટકી મારીએ.

Some thing is better than nothing,

નહી મામા કરતાં કાના મામા સાગ.

Cut your coat according to your cloth,

પગ બેઠને પાથગચું તાણું.

First come first served,

આવે પહેલો તો આવ વહેલો.

Such a father such a son,

આપ તેવા બેટા ને વડ તેવા ટેટા.

Man proposes and God disposes,

માણસ ધારે ખુદ પાર ઉતારે.

Might is the only right,
મારે તેવી તલવાર—(અથવા)
દુશ્મનીના બે ભાગ.

It amounts to the same thing.
મુઝ્યા તહીં ને પાછા થયા.

Pried goeth before destruction,
વિનાશ દ્રાણે વિપરીત બુદ્ધિ.

Time is money,
વેલા એજ વસુ.

Silence is the chief virtue,
સબસે બરી ગુણ.

Ignorance is bliss,
અજ્ઞાનજ્ઞાની બલા દુર.

Every thing is good in its season,
લગનના દેલ લગને જાણે.

Evil gotten, evil spent,
જીસ મુનશે આપા ઈસ મુલસે ગયા.

Knowledge is power,
વિદ્યા એજ વીર્ય છે—(અથવા)
સાચ એજ શક્તિ છે.

MY DEAR RUSTOM,

The moment this reaches you, leave home for my house, as I want to speak to you immediately.

I am yours affectionately,

SORÁBSHÁ DÁDÁBHÁÍ.

Bombay, 10th March 1873.

મારા વહાલા રુસ્તમ,

આ ચીઠી પુગ્તાંને વાર મારે ઘેર આવવા
સાર તમારે ઘેરથી નિકળિ પડજે, કાંયકે મારે
તમારી સાથ જલદી કંઈ વાત કરવી છે.

લા. તમારો વહાલો દોસ્ત,

સોરાબશા દાદાબાઈ.

સુંબઈ, તા. ૧૦ મી માર્ચ ૧૮૭૩.

MY dear SORABSHA,

You must excuse me for not coming over now as I am engaged in business. I will try to see you tomorrow.

Yours affectionately,
RUSTOMJI NANABHAI.

Bombay, 10th March 1873.

મારા વહાલા સોરાબશા,

હું હમણા કામમાં રોકાયેલા હોવાથી મારીથી આવવાનું નથી તેથી મને માફ કરજો, જો બનશે તો હું તમને કાલે મળીશ.

લા. તમારો વહાલો દોસ્ત,
રુસ્તમજી નાનાબાઈ.

સુબઈ, તા. ૧૦ મી માર્ચ ૧૮૭૩.

MY dear MANCHERSHA,

Oblige me by sending your Gujarati Dictionary by the bearer of this. I will return it to you in the course of the day.

Yours affectionately,

DARASHA DHUNJISHA.

Bombay, 15th March 1873.

મારા વહાલા મંચેરશા,

મેહેરજાની કરીને આ ચીઠી લાવનાર સંગાથે તમારી ગુજરાતી ડિક્શનરી મોકલી આપજો. હું તે આજ સાંજ સુધીમાં પાછો મોકલી આપીશ.

લાગુ તમારો વહાલો દોસ્ત,

દારશા ધનજીશા.

હુંઆઈ, તા. ૧૫ મી મારચ ૧૮૭૩.

My dear DARASHA,

I have lent my Gujarati Dictionary to a friend. I will get it back, however, and send it to you.

Yours affectionately,

MANCHERSHA NANABHAI.

Bombay, 15th March 1873.

મારા વાહલા દારશા,

મેં મારી ગુજરાતી દીક્ષનરી માગ એક હાસ્તને આપેલી છે. હું તે તેમની પાસથી મંગાવીને તમને મોકલી આપીશ.

લા. તમારો વાહલો દેસી,

મંચેરશા નાનાબાઈ.

મુંબાઈ, તા. ૧૫ મી મારચ ૧૮૭૩.

GLOSSARY OF USEFUL TERMS.

સગાઈ.

Father, બાપ; (step f.)—સાવકો બાપ.

Mother, માએ; (step m.)—મત્રાઈ માએ.

Brother, બાઈ; (step b.)—સાવકો બાઈ.

Sister, બેહેન; (step s.)—સાવકી બેહેન.

Son, છોકરો; (step s.)—સાવકો છોકરો.

Daughter, છોકરી; (step d.)—સાવકી છોકરી.

Husband, ધણી; વર; આવંદ.

Wife, ધણીઆણી; બઈરી; મેહોરદાર; વહુ.

Child, છોકરું; બચ્ચું. Children, છોકરાં; બચ્ચાં.

Uncle (paternal)—*father's brother*, કાકો—
(his wife, કાકી); *father's sister's husband*, દુવો—(his wife, દુઈ.)

Uncle (maternal)—*mother's brother*, માભા—(his wife, મામી); *mother's sister's husband*, માસો—(his wife, માસી.)

Aunt paternal—(*father's brother's wife*)
-કાકી; (*father's sister*)-ધુઈ.

Aunt maternal—(*mother's brother's wife*)
-મામી; (*mother's sister*) માસી.

Cousin paternal—(*father's brother's son*)
-કાકાનો છોકરો; પિત્રાઈ ભાઈ; (*father's sister's son*)-ધુઈનો છોકરો.

Cousin maternal—(*mother's brother's son*)-મામાનો છોકરો; (*mother's sister's son*)-માસીનો છોકરો; મસિયાઈ ભાઈ.

Nephew, (*brother's son*) -ભત્રીજો;
(*sister's son*) ભાણેજ.

Niece, (*brother's daughter*) ભત્રીજી.

„ (*sister's daughter*) ભાણીજી.

Grand father—(*paternal*) અપાવો; દાદા.

„ „—(*maternal*) મમાવો; આજી.

Grand mother—(*paternal*) અપાઈ; દાદી.

„ „ --(*maternal*) મમાઈ.

Great grand father, આપનો અથવા માનો
અપાવો અથવા મમાવો.

Great grand mother, બાપની અથવા માની
અપાઈ અથવા મમાઈ.

Grandson, છાકરા અથવા છાકરીનો છાકરો; પૌત્ર.

Grand daughter, છાકરા અથવા છાકરીની
છાકરી; પૌત્રી.

Father-in-law, સસરો.

Mother-in-law. સાસુ.

Brother-in-law, (wife's brother) સાલો.

(wife's sister's husband)-સહાડ; (sister's

husband)-અંધેલી; husband's elder bro-

ther)-તેડ; (husband's younger brother)

-દેર; (husband's sister's husband)

નનંદવાઈ.

Sister-in-law, (wife's sister)-સાલી; bro-

ther's wife-ભાંજાઈ; (husband's elder

brother's wife)-તેડાણી, (her husband,

તેડ;)(husband's younger brother's wife)

દેરાણી, (her husband, દેર) ; husband's

sister)-નનંદ; (her husband, નનંદવાઈ.)

Son-in-law, જમાઈ.

Daughter-in-law, વહુ.

જાનવરો.

Ant, ઝીંડી.	Cow, ગાય.
Antelope, હરણ.	Cricket, ક્રિકેટ.
Ape, વાંદરો.	Crow, કાગડો.
Ass, ગધેડું.	Cuckoo, કોયલ.
Bat, વાઘલું.	Dog, કુત્રો,
Bear, રીંછ.	Dove, કબુતર.
Bee, મધમાખ.	Dromedary, સાંઢણી
Buffalo, બેરા.	Duck, બતક.
Bug, માકડ.	Eagle, ગરૂડ પક્ષી.
Bull, ગાયો.	Elephant, હાથી.
Bullock, બલદ,	Flea, ચાંચડ.
Butterfly, પતંગિડું.	Fly, માંખ.
Calf, વાછરડો.	Fowl, ધુરગી.
Camel, ઉંટ.	Fox, કોહોલું.
Cat, બીલાડી.	Frog, દડકો.
Centipede, કાનકચુરો.	Gnat, મચ્છર.
Cobra, નાગ.	Goat, બકરો.
Cock, મરધો.	Goose, હાંસો.

Hare, સસલો.	Owl, ધુવડ.
Hog, ડુકર.	Panther, ચિતૌ.
Horse, घोडा.	Parrot, પોપટ.
Jackal, શીઆલ.	Partridge, તિતર.
Kid, બોકલિયું.	Peacock, મોર.
Kite, સમડી.	Pig, ડુકરનું બચ્ચું.
Lark, મેના.	Pigeon, કબુતર.
Leech, જલો.	Roe, હરણી.
Lion, સિંહ.	Scorpion, વિરધુ.
Lizard, ધલોરી.	Serpent, સાંપ.
Louse, જી.	Sheep, મેદો.
Mole, ચેન.	Snake, સાંપ.
Mongoose, નાળિયો.	Sparrow, ચલ્લિ.
Monkey, વાંદરો.	Spider, કરારિયો.
Mouse, બેંદર.	Squirrel, ખલેરી.
Mule, બચ્ચર.	Tiger, વાઘ.
Musquito, ડાંસ.	Vulture, ગીંદ.
Nag, ટકું.	Wasp, બમરો.
Nightingale, જીલજીલ.	Wolf, વર.
Ostrich, શાહાબુર્ગ.	Worm, કીડો.

શરીરના અવયવો.

Hair, બાલ; વાળ.	Chin, ઠુકડી.
Crown, ટાળક.	Mouth, મોઢોડું.
Head, માથું.	Lip, હોઠ.
Skull, માથાની ઓપરી.	Tooth, દાંત.
Forehead, કપાળ.	Gum, પારા; અવાણ.
Ear, કાન.	Tongue, જીભ.
Eye, આંખ.	Palate, ટાલવું.
Pupil, આંખની કીકી.	Grinder, દાદાડ.
Eyebrows, બવાં; બમર.	Jaw, જડબું.
Eyelash, પાપણ.	Jawbone, ડાચું.
Eyelid, પોપચું.	Molar, દાદ.
Nose, નાક.	Saliva, લાલ.
Nostril, નસકોરી.	Spittle, થુક.
Cheek, ગાળ.	Larynx, નરડી; ગરચી.
Whiskers, શેખિયા.	Neck, ગરદન.
Mustaches, મુછ.	Throat, ગળું.
Beard, દાદાડી.	Trunk, ધડ.

Chest, ઢાલી.	Wrist, પોંદ્યો.
Breast, ધાઈ; સ્તન.	Palm, હથેલી.
Nipple, બોટણી; ડીંચી.	Thumb, હાથનો અંગોઠો.
Rib, પાંસલી.	Finger, આંગળું.
Belly, પેટ.	Knuckle, ટાંચાં.
Navel, દુતી.	Fist, મુઠી.
Abdomen, પેડું.	Nail, નાખ.
Flank, કુખ.	Pulse, તાડ.
Buttock, કુલું.	Lap, આજો.
Anus, સફરો.	Thigh, જાંઘ.
Waist, કંમર.	Foot, પગ.
Hip, કેડ.	Knee, ધુટણ.
Back, બરડો.	Leg, ટેંગડી.
Back bone, બરડાનો	Calf, ટેટું.
કાંઠો.	Ankle, ધુંડી.
Shoulder, અજું.	Instep, પગની પાટલી.
Arm, આજુ.	Heel, પગની ઝેડી.
Armpit, કાખ; અગલ.	Sole, પગનું તલિયું.
Elbow, કોપરિયું; કોણી.	Toe, પગનો અંગુઠો.
Hand, હાથ.	Body, બદન; શરીર.

Skeleton, હાડપંજર.	Lungs, ફેફસાં.
Skin, ચામડી.	Stomach, હેજરી.
Bone, હાડકું.	Bowels, આંતરડાં.
Flesh, માંસ.	Spleen, તલ્લિ.
Blood, લોહી.	Kidney, યુરદો.
Artery, ધોરી નસ.	Bladder, પુકો.
Vein, નસ.	Gall bladder, પિત્તો.
Muscles, ગોટલાં.	Marrow, યુર.
Brain, ભેજું.	Membrane, ઝીલી.
Heart, દિલ યુરદો.	Runnet, ચુસદો.
Liver, કલેજું.	Womb, ગર્ભ.

દરદો.

Abscess, ધુમકું.	Blindness, અંધાપો.
Ague, તાહાડચો તાવ.	Blister, ફેફેયો.
Albugo, ધુલું.	Boil, ફેલો.
Asthma, હાફળું.	Burn, જાગશે.
Bile, પિત્ત.	Cancer, અરપસું.

Carbuncle, પાકું.	Giddiness, ભાર; ફેર.
Cataract, ચીતિયો.	Gout, નજલો.
Colic, ચુંકો.	Hiccough, અડગરી.
Convulsion, ઉપલ્લું.	Indigestion, અજીરણ.
Consumption, ખર્ષ.	Itch, ખસ; ખુજલી.
Costiveness, કબજ-આત.	Jaundice, કમલો.
	Lame, લંગડું.
Cough, ઠાંસો.	Leprosy, કોહોડ.
Cramp, આંકરાં.	Measels, ગોવરં.
Cripple, ખાકું.	Mole, તલ.
Doaf, બેહુરં.	Pain, દુઃખ, દરદ.
Diarrhœa, અધામણ.	Paralysis, લકવો.
Dislocation, મોચાવું.	Phlegm, બલગમ.
Dropsy, જલંદર.	Piles, હરસ.
Dumb, મુઝું.	Pimple, ધુલિ.
Dysentery, મરદો.	Tumour, ગાંઠ.
Epilepsy, ફિકરં.	Ulcer, નાસુર.
Fever, તાવ.	Wart, મસો.
Fistula, બગંદર.	Whitlow, નખછરં.
Fomentation, સેક.	Worms, કરંમ.

કરિયાણું ઈ

Aloes, આલિચો.	Castor, એરંડી.
Aloeswood, અગર.	Catacheu, કાથો.
Alum, ફટકી.	Chiretta, કરીઆતું.
Amber, કેરબો.	Cinnamon, તજ.
Anise seed, અનીસું.	Civet, સરકચુરો.
Antimony, સુરમો.	Cloves, લવંગ.
Arsenic(red)મનસીલ.	Cochineal, કીરમજ.
„ (white), સોમલ.	Coffee, બુન; કાફી.
„ (yellow), હરતાલ.	Collyrium, અંજન.
Asafoetida, હીંગ.	Copal, ચંદરસ.
Benzoin, લોખાન.	Copperas, હીરાકસી.
Bezoar, ગોશ્ચંદન.	Corianderseed, ધાના.
Blue vitriol, મોરચુથુ	Croton, જમાલગોટો.
Borax, ટંકણપાર.	Cubebs, કબાબચીની.
Brimstone, ગંધક.	Cumin seed, જીરું.
Camphor, કપુર.	Fennelseed, વરિયાલી.
Caraway seed, સુવા.	Fleabane (purple),
Cardamoms, એલચી.	કાલી જીરી.

Frankincense, લાખાન.	Ochre (red), ગેર.
Gallnut, માયફળ.	Opium, અફીમ.
Ginger (dry), સુંક.	Pellitory, અકલગરૌ.
Gum, ગુંદર.	Pepper, મરી.
Henna, મેદી.	Poppy, ખસખસ.
Hogplum, આમરા.	Quince seed, મેદાના.
Indigo, કાલીગલી.	Redlead, સીંદુર.
Liquorice, જેડીમધ.	Rhubarb, રેવંચીની.
Litharge, મુરદારસીંગ.	Saffron, કેસર.
Mace, જાવંત્રી.	Sandle, સુખડ.
Madder, મંજીર.	Sapan wood, પતંગનું
Mangosteen, કેકમ.	લાકડું.
Manna, માંડિ.	Senna, સુનામખા.
Musk, કસતુરી.	Sugar, ખાંડ.
Mustard, રાઈ.	Sugarcandy, રાકર.
Myrobolans, હારડાં.	Tea, ચાએ.
Myrrh, હીરાખોલ.	Thorn apple, ધતુરૌ.
Nutmeg, જાયફલ.	Turmeric, હળદ.
Nuxvomica, ઝેરૂરી	Verdigris, જંગાલ.
કચુરૌ.	Wormwood, દમનો.

મેવો.

Almond, બદામ.	Melon, ખરબુચું.
Apple, સેફ.	Muskmlen, ચીબકું.
Apricot, જરદઆલુ.	Orange, નારંગી.
Cocoanut, નારીએલ.	Pineapple, અનેનાસ.
Cucumber, કાકડી.	Plantain, કેળું.
Date, અજુર.	Plum, આળ.
Fig, અંજીર.	Pomegranate, દાડમ.
Grape, દરાખ.	Pompelmoose, પપા- નાસ.
Guava, જમરૂખ.	Sugarcane, શેરડી.
Jack fruit, સાંપુ.	Walnut, અખરોટ.
Lemon, લીચુ.	Watermelon, તરબુચ.
Mango, કેરી.	

ફુલ.

Boquet, ફુલનો તોરો.	Sunflower, સુરજ કુખી
Daisies, મોઘરાંનાં ફુલ.	ફુલ.
Jasmine, અંપેલી.	Tube rose, યુલહરી.
Rose, ગોલાખ.	Tulip, યુલલાલા.

ધાતુ.

Brass, પિત્તલ.	Leafmetal, વરખ.
Bronze, કાંસું.	Mercury, પારે.
Copper, તાંબું.	Pewter, જસત.
Gold, સોનું.	Silver, રૂપું.
Iron, લોહાકું.	Steel, પોત્તાદ.
Lead, સીસું.	Tin, કદાઈ.

ધરેણાં ઈં

Agate, અકીક.	Garnet, યાકૃત.
Amber, કેરબો.	Jewel, જવાહીર.
Anklet, પોદાં.	Necklace, માળા.
Braccelet, પોહિંચી.	Pearl, મોતી.
Coral, પરવાલું.	Ring, રિંદી.
Diamond, હિરે.	Ruby, માણિક.
Earring, અરિંગ.	Sapphire, લીલમ.
Emerald, જમરૂદ.	Topaz, પોપ્પરાજ.

ધંધાદારીઓ.

Architect, વાહાડિયો.	Farrier, નાલખંદ.
Baker, પદર.	Fishmonger, માછી.
Banker, નાણાવટી.	Goldsmith, સોની.
Barber, હજમ.	Groom, ધોડાવાળો.
Blacksmith, લુહાડ.	Jeweller, ઝવેરી;
Bricklayer, કડિયો.	પરચીગર.
Broker, દલાલ.	Mason, ઘોંડફોરો.
Butcher, કસાઈ.	Midwife, દાઈ.
Carder, પિંજરો.	Milkman, દુધવાળો.
Carpenter, સુથાર.	Nurse, આયા.
Clerk, મેહેતો.	Porter, હેલકરી.
Cobbler, ચમાર.	Potter, કુંબાર.
Cook, બાવરચી.	Tailor, દરજી.
Coppersmith, કુંસારો.	Tiler, ચારો.
Cowherd, ગવંધી.	Turner, ફેંતારી.
Draper, કાપડિયો.	Washerman, ધોબી.
Druggist, ગાંધી.	Weaver, વણકર.
Dyer, રંગારી.	Wetnurse, ધાવ.
Embroiderer, ચીકનદોજ.	

પરચુરણ.

Bedstead, પલંગ.	Goblet, કાંસાચ્છા.
Blanket, ધાબલી.	Censer, ધુપદાન.
Cradle, પાનું; પાળણું.	Pan, પેણા.
Curtain, મચ્છરદાની.	Kettle, કિટલી.
Mattress, ગોદફું.	Mortar, ખાત્રીપરાય.
Pillow, તકીચ્છા.	Pestle, ખતો.
Quilt, મુજની.	Scissors, કાતર.
Candle, મોમખતી.	Sieve, ચાણણી.
Chair, ખુરશી.	Tongs, ચિપિયો.
Globe lamp, હાંડી.	Jar, ખરની.
Bench, બાજર.	Jug, કુળે.
Chandelier, ઝુમર.	Lantern, ફાણસ.
Cup, ખાલું.	Mat, સાદડી.
Comb, કાંસકી.	Plate, રકાખી.
Dish, રકાખી.	Broom, આફ.
Fork, કાંટો.	Brush, પીછી.
Knife, છરી.	Funnel, ગત્રી.
Spoon, ચમચો.	Watch, ધડિયાળી.

SLEEP.

Bed at eleven,
Up at seven ;
Twelve and eight
Will do, though late.

~~~~~

He that would thrive,
Must rise at five ;
He that has thriven,
May lie till seven.

~~~~~

Early to bed, and early to rise,
Makes a man healthy, wealthy and wise.

~~~~~

Of sleep seven hours will your vigour restore,
Or eight hours at most—only babies need more.

~~~~~

If much you've to do, be sure you rise soon,
One hour in the morning's worth two after noon.

~~~~~

FOOD.

Your meals should be three—
Breakfast, dinner, and tea ;
No more if you wish a long liver to be.

If you wish your life to last,
See you never eat too fast ;
Reason why ; if you should question,
Thorough chewing helps digestion.

After meal-hour take rest,
Thus the better 'twill digest ;
'Spend the time in lively chat,
Welcome business after that.

Wine beer or spirits, be that swills,
Lays up a store of future ills ;
Sooner or later comes the day,
He must a dismal reckoning pay.

EXERCISE.

Exercise in open air,
Keeps the system in repair;
All the better it will be,
If pursued with life and glee.
Have an object for your walk,
Or a friend with whom to talk ;
Only thus, 'tis understood,
Will your walking do you good.
Merry sport and manly game,
Lend a vigour to the frame ;
Which can ne'er be felt by those,
In dull dumps who like to doze,
These are surely pleasant ways,
To prolong your youthful days.

TIME.

Sixty seconds make a minute,
Time enough to tie my shoe ;
Sixty minutes make an hour,
Shall it pass, and nought to do ?
Twenty-four hours will make a day,
Too much time to spend in sleep,
Too much time to spend in play,
For seven days will end the week.
Fifty and two such weeks will put
Near an end to every year ;
Days three hundred sixty-five
Are the whole that it can share.
Except in leap year, when one day
Added is to gain lost time ;
May it not be spent in play,
Neither any evil crime.
Our time is short, we often say ;
Let us then improve it well ;
That eternally we may
Live where happy angels dwell.

યુનિયન પ્રેસમાંથી મળશે.

રૂ. આ. પૈ.

ઈંગ્રેજ તથા યુજરાતી ડીક્ષનેરી (મોટી) વાલમ ૧.....	૩	૦	૦
” ” યુજરાતી ડીક્ષનેરી (મો- ટી) વાલમ ૨ થી ૬ દરેકના	૨	૮	૦
માહારાજ લાઈબ્રેરી કેશ ઈંગ્રેજ ..	૩	૦	૦
” ” ” યુજરાતી ..	૧	૮	૦
નયરંગે ઇન્ડિય (ઉરદુ નાટક)	૦	૮	૦
સાવિત્રી (યુજરાતી નાટક)	૦	૮	૦
કાળો મેઢાં (યુજરાતી નાટક)	૦	૮	૦
બાલ બેલ	૦	૪	૦
પારસી ગરબા ભાગ ૨ જો	૦	૬	૦
શોટ સેન્ટેનસીસ	૦	૧	૦
બંદગી	૦	૪	૦
નિતી વચન	૧	૮	૦
પાઠમાળા અંક ૧ લો	૦	૪	૦
ભૂગોળ એશિયાની	૦	૪	૦
શ્રી સત્ય નારાયણની કથા	૦		
નાની કેમીસ્ટ્રી ભાગ ૧ લો	૨		

સૂચના.

આ આપડીઓ નીચલે ઠેકાણેથી મલશે:—

ધૈભીતલાવ — યુનિયન પ્રેસ.

” — નાનાભાઈ ખેજનજી કરાણી.

કોટ — જહાંગીર ખેજનજી કરાણી.

રામવાડી પાસે—શરીયાદજી હોરમજી માસ્તર.

કાલ્યાદેવી — રાધાભાઈની કું.

જથાબંધ લેનારાઓને સારું કમીશન આપ-
તામાં આવશે. એ વીશે યુનિયન પ્રેસમાં પુછવું.
